

## ÖTVEN ÉV

## Hová tűnt a lóverseny sármja?

Csontó Sándor

A Pesti Turf 1965. május 29-i számából pontosan ismerjük a tavaszi, meghívásos nagy amatőr verseny eseményeit, melyen *Domján Edit*, *Lugossy Zsuzsa* és *Böröndy Kati* először vette kezébe a hajtószárat, míg *Csikós Rózsival*, *Tábori Nórával* és *Kelemen Évával* már korábban is futott a sulky. A hűvösebb idő ellenére is zsúfolásig megteltek a páholyok a „hajtók” hozzátartozóival, a rajongókkal és a művészvilág tagjaival. Többek között *Orosz Adél*, *Géczy Dorottya*, *Lázár Mária*, *Fülöp Zsigmond*, *Garas Dezső*, *Kaló Flórián*, *Zenthe Ferenc*, *Róna Viktor*, *Gálcsiki János* és *Lajtai Lajos* szurkolt kedvencének. *Bessenyei Ferenc*, aki ezidőszert *Lugossy Zsuzsa* – tévébemondó és színész, később tanár – férje volt, még kis piros-fehér kockás zászlócskákat is osztogatott a tribünön, hogy minél többen drukkoljanak párjának.

Az indítás után *Harlekin*, kocsijában *Zsuzsával* rögtön az élre került, s bár *Láncos* és *Katica* utánaeredtek, némi küzdelem után, erélyes technikájának köszönhetően megérdemelten rajt-cél győzelmet aratott. A négy, ezerkettő és nyolcszáz forintos tiszteletdíjakat *Horváth Tivadar* adta át a helyezetteknek.

Legyünk hű krónikások és adjuk meg a 2000 méteres táv végeredményét: *Harlekin* – *Lugossy*; *Láncos* – *Kelemen*; *Maud* – *Csikós*, míg a *Májusi Nagy Handicapet* abban az évben *Láp-*

*virág* nyerte. A futam után a művésznő bevallotta, hogy a ló az elején nehezen fogadta el, de egy hónapig minden reggel kockacukrot kapott tőle, és a fegyelmezést nehezen tűrő jószág kezes báránnyá vált.

– A fotón is látszik, hogy az ügetőversenyeken a lovak versenyügetésben húzzák a könnyű, kétkerekű kocsit (hivatalos neve sulky), melyben ül a hajtó, akinek a súlya – ellentétben a jockey-ével a galoppon, ahol a ló hátán, nyeregben ülnek – nem meghatározott. Az ügető kialakulását az az igény alapozta meg, hogy viszonylag nagy távolságot gyorsan lehessen leküzdeni, erre pedig az ebben a jármódban haladó ló a legalkalmasabb. Ez az ügető fajta kifejezett versenyló, fejlődésére a versenyzés meghatározó befolyással bírt, hosszú évszázadok alatt alakították ki. Olcsóbb lovak, a tulajdonosokat itt kisebb költségek terhelik, a telivér inkább a tehetős uraknak való.

– *Köszönjük a fontos információkat Száraz Györgynek, a Magyar Lovaregylet elnökének. A Kerepesi úti Ügető a modern magyar építőművészet egyik emblematikus épületével 1933. augusztus 31-én nyílt meg. Milyen volt itt a hangulat a hatvanas években?*

1965. május 29. *Lugossy Zsuzsa* TV-bemondónő *Harlekin* nevű lovával vezeti a mezőnyt a „Júlia-díj” amatőr ügetőversenyben, amelyben színésznők hajtottak az Ügetőn



ROMBATI ÜGETŐ-PROGRAM ÁRA 2-50

PESTI  
**TURF**



FÉL 3 ÓRAKOR KEZDIK A VERSENYEKET

**MÁJUSI NAGY HANDICAP**

#

**BÖRÖNDY KATI, DOMJÁN EDIT  
ÉS LUGOSSY ZSUZSA**

**ELŐSZÖR HAJT AMATŐRVERSENYBEN**

Ár 50. SZ. 1965. május 29. A legközelebbi ügetőszám: KEDDEN

– A szocialista versenyszervezés zárttá vált, hiányzott a valós európai megmérettetés. Az épített infrastruktúra kezdett amortizálódni, a fogadási formákban és technikákban negyven éven át nem fejlesztettek. De volt ekkor egy csodalovunk, Imperiál, aki a magyar tenyésztésnek újra nemzetközi rangot adott, egy korabeli versenyző celeb, aki megmozgatta a közvéleményt. Az akkori hatalom legfőbb képviselői, köztük *Kádár János* is megtekintették futását. Ugyanakkor jellemző ezekre az évekre, hogy nem nagyon publikáltak, ami itt történt, próbálták elhallgatni az egészet. Volt egy tíz-tizenötzres erős törzsközönség, zömmel még a háború előtti időkből hozták a szenvedélyüket, rajongásukat, és kitartottak a lovak mellett. Bár ma is meglennének!

– *Kik engedhették meg maguknak, hogy ide járjanak, és akár hetente kétszer is játsszanak? A feleségek, politikusok és a keményen dolgozó kisemberek is megforgatták a vagyonkájukat?*

– Ebben a sportban a versenyek szépsége, izgalma az elsődleges, persze ha nyer az ember, az sem baj. A tikkettel a kézben, vörös arccal kiabálva, szurkolva itt mindenki egyenlőnek érezhette magát. Hihetetlen érdekes, remek társadalmi egyveleg jött össze. Természetesen a tisztas hétköznapi melósok *Tóth, Szabó, Kovács* és *Nagy úr* is rendszeresen kijárt annak idején a lovira. De hírességek, zenészek, sportolók, írók, például *Sándor Csikar, Zelt Zoltán, Kárpáti György, Csurka István, Básti Lajos* hihetetlen szenvedéllyel viszonyultak a dologhoz, nélkülük nem volt versenynap, a fogadásaikkal jelentősen támogatták a lovak zabját. A zseniális focista, *Csikar* hihetetlen nagy gamer (játékos) volt a versenypályán meg a kártyaasztalnál is. Órákkal korábban kinn volt, bejárta az istállókat, kagylózott, füleket gyűjtött, mire tegyen fel, melyik-

re fogadjon. Még a korábbi belügyminiszter, *Farkas Mihály* sem tudta eltiltani szenvedélyeitől, pedig behívatta a központba „fejmosásra”, mert egy kiváló futballista nem mutathat rossz példát. Akkor még nagy élet volt a lóversenyen, frenetikus küzdelmek a pályán, és a fogadók zsvivájától hangos lelátón ezek drukkolták végig a futamokat.

– *No, igen, Zelt a Rákosira is fogadott egy ideig. A nyolcvanas évektől ide jártunk a baráti körrel, főleg Ügetőszilveszterezni, amíg 2006-ban le nem dózerolták a pályát. Ezzel egy újabb közösségteremtő és kultúrtörténeti helyszínt töröltek el, mementóként ott maradhatott a bejárat csontváza. A helyére pottyantott arénában két kézzel szórja a pénzt a népszórakozás címén.*

– Egyetértek. Sajnos az új helyszínen sem rózsás a helyzet. 1925. május 9-én nyitott meg a méreteiben impozáns, a lókipróbálást, versenyztetést nagyszerűen szolgáló kőbányai pálya, a Kincsem Park, amelyet sokáig Európa legszebb versenyerének tartottak. 2005 óta jár ide a közönség, általában szombaton ügetőre és vasárnap galoppra. Elmondhatjuk, hogy a mai időkben is egy igen lelkes kemény mag a törzsközönségünk, akik töretlenül kitartanak. Nagyon jó lenne, ha a közvélemény, média többet foglalkozna velünk, és lényegesen többen látogatnának ki erre a csodálatos helyszínre. A kétmilliárdért létrehozott fogadási rendszer még nem igazán indult be, több helyen rajta van a nejlón a gépeken! A kombinált pálya miatt a lovak kissé messzebb kerültek a nézőtértől, úgyhogy szinte csak távcsóval lehet látni, ki dőlt be a kanyarban.

– *Mi is ezt tapasztaltuk. Egy örömiünk azért lehet, mert a régi, Wellisch Andor által tervezett elegáns tribün ma is védettséget élvez, viszont az új lelátót a befektető cég egyszerűen közvetlenül a régi elé húzta fel! Megáll az ész, ilyet is csak itt, Magyarhonban látni! De hagyjuk a toporzékolást, érdekelne, hogyan került közel a lovakhoz, a lósporthoz?*

– Már az anyai nagyapám is nyert gróf Batthyány Elemér Emlékversenyt Megyeren. Apámnak – aki a Kincsem Parkban fiatal korában dolgozott, mint jockey – nagy vágya volt, hogy a gyereket előbb-utóbb felrakja a lóra. Mi Alagon laktunk, tehát a lószag az ajtónkig ért. Egy szép tavaszi napon, a verandán ültünk, rántott csirkét ebédeltünk, majd azt mondta apám, a gyerekekre adjatok tiszta ruhát, mert kiviszem. – Csak azt ne! – kiáltott fel édesanyám, mire az apám: – Ezt látnia kell a gyerekeknek, az Imperiál fut délután! Tizenkét éves voltam, a látvány lenyűgöző volt, és innentől ment minden a maga útján. Olyan munkahelyeket választottam, ami lehetővé tette az alagi reggeleken való aktív részvételt. *Hegedűs Károly*, aki főnököm volt az Országos Széchényi Könyvtárban nem csak hogy elnézte reggeli késéseimet, hanem boldogan hallgatta a beszámolóimat az alagi világról. Azóta is, s a mai napig a szenvedélyem a lóverseny, nyertem néhányat, foglalkoztam a turf irodalmával, történetével, megírtam az Alagi Pálya történetét 1996-ban a centenáriumi alkalmából, e témában publikáltam számos folyóiratban. Nagyon megtisztelőnek tartom, hogy jelenleg a Magyar Lovaregylet elnöke lehetek. Reményeim szerint a lóverseny rövidesen újra visszanyeri régi sármját. ●

*A szerző köszönetet mond az Ügető Tenyésztők Országos Egyesületének (www.ugeto.com) és Szabó Lászlónak, „Budapest legjobb kocsmárosának”, a cikkhez nyújtott szakmai segítségükért.*